

ایران

- صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی
- مدیر مسئول: محمد حسن روزی طلب
- سردبیر: حسام الدین برومند
- معاون فنی: محمدعلی اکبری
- دبیران: مصطفی عیوضی (سیاسی)
- مهدی مهرپور (اقتصادی)
- زرتین رستمی وند (اجتماعی)

- بنفشه غلامی (جهان)
- لیدا فخری (اندیشه) • محمدرضا عزیزی (گزارش)
- زهرا کشوری (زیست‌بوم) • فرناز قلعه‌دار (حوادث)
- مهدی کلهرزاد (اجرای)
- حجت حکیمی (صفحه‌آرایی)
- محسن جانی پور (ویراستاری)
- ابوالفضل نسایی (عکس)

- تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ • شماره: ۸۸۷۶۱۲۵۴ • ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
- پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۳۲ • روابط عمومی: ۸۸۷۶۱۲۵۴ • نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
- صندوق پستی: ۵۳۳۸۸ • امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰
- چاپ: چاپخانه‌های همشهری، شرکت چاپ جام‌جم
- سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه از ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
- پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۷۰۲۱
- انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۸۸۵۴۸۸۹۲-۵

هر وقت دلت خواست عیب کسی رو بگیری، یاد باشه که تو این دنیا همه مردم مزایای تو رو نداشتند

گتسبی بزرگ، اسکات فیتز جerald

کلمه

به یاد شهید سیدرضی موسوی

ما آدم‌های معمولی تو را دیر شناختیم

پرستو علی
عسگر نچاد
نویسنده

تو برای ما آن چهره ناشناس، آن صدای گرم بودی که در مستند ۷۲ ساعت از آخرین پرواز حاجی می‌گفت، از آخرین ساعات مردی که داغش در فرودگاه بغداد، تا او رید پیشانی دل ما مهر شد. ما حتی چهره‌ات را درست و حسابی ندیده بودیم. عکست کنار عکس سیدمحمد حجازی بود و ما نمی‌شناختیمت. ما از تو فقط یک اسم بلد بودیم؛ سیدرضی. راستش ما آدم‌معمولی‌ها حتی این را هم نمی‌دانستیم که این «سیدرضی» نام توست یا نام خانوادگی‌ات؟ گفتم که! ما تو را به حاجی می‌شناختیم. تو برای ما، هم‌رمز و بودی. تو می‌خندیدی و می‌گفتی: «حاجی اومد گفت سید تو هم دیگه پیر شدی! دیگه به درد نمی‌خوری! باید شهید شی!» و می‌گفتی خدا از دهنش بشنود! می‌گفتی کاش بشود. چند روزی است که شده.

در هشتادمین روز از نسل‌کشی غزه، در هشتادمین روز از سیاه‌ترین روزگار معاصر ما، خدا حاجت تو داد. بالاخره اسم و فامیلت را درست فهمیدیم؛ سیدرضی موسوی. فقط وقتی فهمیدیم که یک «شهید» هم قبل اسمت نشسته.

سیدجان! حالا که سرت خلوت شده، حالا که از دنیا و مافیها خلاص شده‌ای، خوب گوش کن. بگذار پیش تو سفره دل وا کنیم، بگذار بگویم هشتاد روز است عزادار سرزمین زیتونیم و هشتاد روز است داریم زخم زبان به کرده می‌کشیم که: «جنگ بین دو تا کشور دیگه‌ست! ما به چه؟» هشتاد روز است داریم ناول طعنه‌پردل می‌ترانیم که: «کار به کار اسقاطیل نداشته باشین! بذارین اسقاطیل و خودشون با هم کنار بیان!»

و حالا، خبر شهادت تو، پتک حقیقت است که بر سرچهل خراب می‌شود؛ مسئول پشتیبانی سپاه قدس در منزل خودش در زینیه، هدف موشک مستقیم اسرائیل قرار گرفت. اسرائیل یک فرمانده ارشد نظامی ایران را در خانه خودش در سوریه، مستقیم ترور کرد.

این حیوان وحشی افسار پاره کرده که خون بیست‌هزار فلسطینی بی‌گناه را مکیده، حالا چنان هار شده که در دی، تلخ‌ترین ماه سال، سنگین‌ترین داغ‌مان را با داغی دگر، تازه کند. آه از این درد که جز به پاسخی هزاربرابر گوینده‌تراندکی التیام نخواهد یافت.

سیدجان! چشم این جماعت همواره کاش خون بیدار کند. کاش بفهمند امروز اگر با مشت گره‌کرده «مرگ بر اسرائیل» نگویم، خیال خام غاصبان این است که فردا در ایران حمله پشت حمله روشن کنیم.

کاش بفهمند همه‌چیز این دنیا به هم مربوط است؛ بخصوص وقتی پای نبرد حق و باطل در میان است.

راستی! سیدجان! سلام ما را به حاجی برسان. بگو جای خالی‌اش خیلی درد می‌کند، خیلی، خیلی، خیلی.

یادداشت

محسن نفر
آهنگساز،
مدرس موسیقی
و نوازنده

موسیقی به مثابه رسانه (۹)

گفتم: ۱- بدون اندیشه، هیچ فعلی در عالم رخ نمی‌دهد. اگرچه خود اندیشه هم فعل است. ۲- اندیشه، منشأش، عقل، وهم و خیال است. ۳- بنا براین، پای اخلاق و خیر و شر و نیک و بد به هنر و همه چیز بازمی‌شود و هیچ گریز و بی‌تعهدی نسبت به آن وجود ندارد. ۴- از همین روی هنر، مقید به رحمانی و شیطانی می‌شود! اگر بپرسیم چرا پای اخلاق به هنر (بلکه به همه چیز) بازمی‌شود؟ می‌گوییم از آن روی که پای عقل به آن (و بلکه به همه چیز) باز می‌شود! عقل؟ چرا! زیرا اولاً عقل قوه تشخیص غلط از درست است. ثانیاً پیامبر و رهنمای درون و باطن است. ثالثاً «ما غیبه به الرحمن» است. همه موارد فوق یعنی گرایش و ترجیح اخلاق. اگر اخلاق (در دین و شریعت) سلسله دستوراتی برای تهذیب و تحسین گفتار، کردار و پندار است، همه خصوصیات عقل و کاربرد آن، به همان مقصد می‌انجامد. آدمی تحت هدایت عقل، به خیر و صلاح و نور و عافیت نایل می‌شود و این مگر به غیر اخلاق است؟! حال اندیشه‌ای که از عقل برمی‌خیزد، حاوی و حائز همان خصوصیات و تأثیرات است. این اندیشه به هنر، که قدرت اثربخشی‌اش، کمتر از سرعت نور نیست، نورافشان و نورافکن است. اگر در هنر آید، قطعاً به نتایج راهبر و راهگشای اخلاقی منجر می‌شود. اصلاً مادام که خوب و بد در زندگی است، اخلاق است. ممکن است بگویی، خوب و بد ناظر به منفعت و فایدهت هم می‌شود!

چه کاری به منفعت و فایدهت ختم نمی‌شود؟! ریشه و مقصود همه کارها در هستی، منفعت و فایدهت است. هیچ موجودی در هستی، به غیر منفعت خویش نمی‌اندیشد و نمی‌کند! اصلاً اصل و ذات عالم، منفعت و فایدهت است. وقتی خالق کبیر آن (الله خالق کل شیء) و منفعت و خیر مطلق است، مگر محصول و مخلوق او می‌تواند از آن دور و بی‌بهره و غریبه باشد؟! پس همه چیز در عالم ۱- منفعت و فایدهت است. ۲- و به سوی منفعت و فایدهت در حرکت است! در اصل و ذات هستی و عالم ضرر و زیانی نیست. ضرر و زیان وقتی است که خلاف مسیرمنفعت و فایدهت، که ذات عالم و هستی است، حرکت و اقدام کنی! این رفتار هم جز از انسان و موجود مختار و منتخب، بر نمی‌آید! همه عالم و موجودات آن، در جهت خیر و منفعت و فایدهت که ذاتی عالم و هستی است، راهی و همراه و همکارند به غیر از بعضی از مختاران و منتخبان! اگر ضرر و خسارتی دامنگیر می‌شود، به دلیل حرکت خلاف ذات هستی است. پس در اصل هستی و خلقت، منفعت و خیر، آشکار و نهان است و این نه قابل اغماض است و نه قابل انکار. هر جا که منفعت و خیر باشد، غیبتش می‌شود ضرر و زیان. البته خیر و منفعت، هیچگاه در عالم غایب نیست و غیبت ندارد؛ بلکه در نظر خام و غافل ما، غایب می‌شود. هرگاه از نقطه به آن غایب می‌شویم، ضرر مقابل خود می‌بینیم. پس اصل عالم خیر است و این یعنی اخلاق. زیرا اخلاق (دینی و شرعی) جز به خیر نمی‌خواند و خیر، یعنی منفعت و صلاح. هرچیز که صلاح است، منفعت است؛ حتی اگر منتهم به ضرر شود. پس خیر و منفعت، اصل و خلقت و ذاتی عالم و وجود و جاری در زندگی و ساری درخواست و طلب هر ذی وجودی است و این حقیقت، دستورالعمل و قاعده و شاکنه عقل را تشکیل می‌دهد. اگر اندیشه از آن برآید، به خیر و منفعت منجر می‌شود. اما اگر از آن غایب و غافل نباشی! در صورت غفلت و

امام رضا (ع): برترین دارایی آن است که آبرو با آن حفظ شود.

سخن‌روز

العدد القویة، ص ۲۹۲، ج ۱۷

نگاره

تولد حضرت مسیح (ع)

رضا بیدرالسماء نقاش و نگارگر

فضای مجازی

یادی از ایرج بسطامی

حدود بیست سال پیش در چنین روزهای، صدای یکی از خوانندگان سرشناس کشورمان برای همیشه زیرآوار زلزله بم خاموش شد. او ایرج بسطامی، خواننده موسیقی سنتی ایرانی بود که اولین اثرش را با آهنگ‌سازی پرویز مشکاتیان عرضه کرد. تصنیف گل‌پونه‌ها معروف‌ترین اثرش با آهنگی از حسین پرنیاست که پس از مرگش، آوازه ملی پیدا کرد. از دیگر آثار معروف او می‌توان به تصنیف «وطن من» با آهنگی از پرویز مشکاتیان و شعری از ملک‌الشعرا بهار اشاره کرد. اوج فعالیت‌های هنری ایرج بسطامی در دوره میانسالی‌اش بود. این خواننده پروازه در ۱۴ سال تلاش در عرصه هنر ۱۱ آلبوم ماندگار از خود بر جای گذاشت. ایرج بسطامی در کنار برخورداری از صدایی رسا و مستقل، شخصیت و هویت آزاد منحصربه‌فردی داشت. بیشتر آثار ایرج بسطامی مانند بی‌کاروان کولی، خزان و آرزو و بداهه‌خوانی و بداهه‌نوازی پس از مرگ او منتشر شدند و این بابت وی را می‌توان از جمله هنرمندانی دانست که پس از مرگ شهرت یافتند. ایرج بسطامی در روزهای ابتدای دی ماه سال ۱۳۸۲ طی حادثه زمین لرزه بم و در سن ۴۶ سالگی بدرود حیات گفت. پس از درگذشت ایرج بسطامی، بنیاد فرهنگی هنری بسطامی با تلاش و کوشش خواهر و برادر وی شکل گرفت تا نام آشنای این هنرمند در میان مردم ایران زنده بماند.

قدردانی از توجه ویژه رهبری به ادبیات

علی محمد مؤذب، شاعر و ناشر، مطلبی از صفحه میلاد عرفان پور را که او نیز از اهالی شعر است، با دنبال‌کنندگان صفحه‌اش به اشتراک گذاشته؛ در این مطلب آمده: «صبح از طرف رهبر عزیز انقلاب تماس گرفتند و پیام ایشان را منتقل کردند: «شمعدانی‌ها را خواندم، بسیار خوب بود. لذت بردم.» چند روز پیش هم تحسین ایشان از کتاب یادآوری محمد مهدی سیار و کتاب خطبه اصغر اثر علی محمد مؤذب، بار دیگر مرا از این اهتمام ویژه و وقت گذاشتن میان این همه مشغله برای شعر، شگفت‌زده کرد. شرمسار محبت‌شان هستم و دعاگویشان. شمعدانی‌ها گزینۀ رباعی‌های بنده است که توسط انتشارات سورۀ مهر منتشر شده است.»

برای شهید سیدرضی موسوی

محمد حمزه‌زاده، نویسنده ادبیات، تازه‌ترین استوری خود را به انتشار عکسی از شهید سیدرضی موسوی اختصاص داده و درباره‌اش مختصر نوشته: «ممنون که راه آسمان را باز نگه می‌دارید عالیجناب شهید سیدرضی موسوی.»

درباره یک جشنواره تازه متولدشده

ناصر فیض، شاعر و مترجم ترکی استانبولی در استوری تازه خود مطلبی درباره یک جشنواره ملی را با دنبال‌کنندگان صفحه‌اش به اشتراک گذاشته که در آن آمده: «با حکم مرتضی توحیدی دبیر نخستین جشنواره ملی یاشیل شهر، نادر الهی، ناصر فیض، سولماز نصرابادی (صادق‌زاده)، ابوالفضل پاشا و محمد سجدجل به عنوان اعضای هیأت داوران بخش شعر این دوره از جشنواره معرفی شدند.» گفتنی است که نخستین جشنواره ملی یاشیل شهر در چهار بخش شعر، داستان نویسی، عکس و فیلم به صورت سراسری و در سه بخش ویژه شهرستانی، داستان نویسی برای دانش‌آموزان متوسطه اول و دوم، عکس و فیلم موبایلی مختص مشکین شهر برگزار می‌شود. آخرین مهلت ارسال آثار ۲۷ دی ماه اعلام شده است.

کنسرت علیرضا قربانی

علیرضا قربانی، خواننده موسیقی ایرانی پوستری درباره آغاز بلیت فروشی کنسرت تازه‌اش را اطلاع‌رسانی کرده، حسام ناصری مدیریت هنری این کنسرت را برعهده دارد. روزهای برگزاری آن نیز از نوزدهم تا بیست و دوم دی ماه جاری عنوان شده است.

کتابی از محمدرضا شمس برای کودکان

محمدرضا شمس، نویسنده ادبیات کودک و نوجوان و مدرس داستان‌نویسی تصویری از کتاب «ننه ماهی» که کتاب‌های طوطی نشر آن را به عهده داشته منتشر کرده است. این کتاب دربردارنده قصه‌هایی از ادبیات شفاهی کشورمان است که حمیده خسرویان تصویرگری آن را به عهده داشته. در بخشی از این کتاب آمده: «گیس گلایتون دختر زیبای ماهیگیر اسیر ناماری است؛ زن‌بابا و دخترش دور از چشم ماهیگیر گیس گلایتون را اذیت می‌کنند. یک روز پادشاه در میدان شهر جشنی می‌گیرد تا برای ازدواج پسرش، دختر مناسبی پیدا کند. اما زن‌بابا گیس گلایتون را خودش به جشن نمی‌برد. گیس گلایتون از غصه آن قدر گریه می‌کند که ننه‌ماهی بیدار می‌شود و با جادویش به کمک او می‌آید.»

کودکان جامعه
عشایری، در
مدارس عشایری
که به سه دسته
ثابت، نیمه ثابت
و سیار دسته‌بندی
می‌شوند و
به تحصیل
می‌پردازند. حدود
۱۴ هزار دانش‌آموز
عشایری در
استان خوزستان
تحصیل می‌کنند.
مدارس عشایری
حومه شهرستان
شوش در منطقه
فتح‌المبین از ۱۲
سال پیش توسط
آموزش و پرورش
خوزستان دایر شد
و در حال حاضر
بیش از ۳۲ مدرسه
۶۰۰ دانش‌آموز
در حال تحصیل
هستند.

عکس: ایسنا

